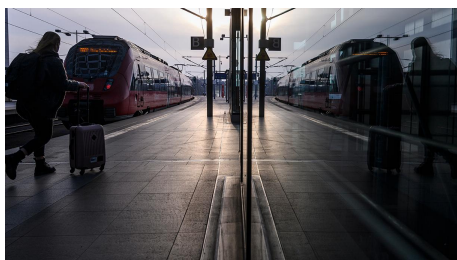

Rok 2021 je Európsky rok železníc

Európska únia sa rozhodla vymenovať rok 2021 za Európsky rok železníc. Chce tým podporiť využívanie vlakov ako bezpečnej a udržateľnej dopravy.

Video

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/2021-european-year-of-rail_N01-AFPS-210114-EYOR_ev

Dňa 15. decembra 2020 Európsky parlament prijal návrh Komisie vymenovať rok 2021 ako Európsky rok železníc. Rada návrh odobrila 16. decembra. Ide o jeden z krokov na podporu ekologických spôsobov prepravy a dosahovanie klimatickej neutrality do roku 2050. Tento cieľ zakotvuje [Európsky ekologický dohovor](#).

Počas tohto roka sú naplánované viaceré aktivity na podporu železničnej dopravy v celej EÚ, ktoré majú motivovať občanov aj firmy, aby ju využívali viac.

Ekologická a bezpečná doprava

Doprava je v EÚ zodpovedná za 25% emisií skleníkových plynov. No železnice sa na tom podieľajú len mizivým percentom: 0,4%. Väčšina vlakov dnes funguje na elektrinu. Tento spôsob dopravy je jediným, ktorý od roku 1990 svoje emisie značne znížil. Preto môže zohrávať dôležitú úlohu v udržateľnom cestovnom ruchu.

Železničná doprava je nielen najčistejšia ale aj [najbezpečnejšia](#) v porovnaní s inými druhmi pozemnej prepravy. Na miliardu precestovaných kilometrov tu pripadá len 0,1 obetí. V autobusovej doprave to je 0,23, v automobilovej 2,7 a pri motocykloch sa toto číslo vyšplhalo na 38. Ide o údaje za roky 2011-2015.

V roku 2018 Európsky parlament prijal nové opatrenia na [posilnenie práv cestujúcich v železničnej doprave](#).

Železnice spájajú aj odľahlé oblasti a zabezpečujú tak nielen vnútroštátne ale aj cezhraničné prepojenie európskych regiónov. No len 7% cestujúcich a 11% tovarov cestuje vlakmi. Hlavnými problémami sú najmä obstaraná infraštruktúra aj biznis modely ako aj vysoké prevádzkové náklady. Tieto bariéry bude potrebné prekonať, ak chceme v EÚ vytvoriť spoločný železničný priestor.

Cestná doprava predstavuje až 75% vnútrozemskej nákladnej dopravy. Podstatná časť tovarov, ktoré dnes vozia kamióny by mohla byť prevážaná vlakmi alebo lodnou dopravou, ktoré sú oveľa ekologickejšie, čo by výrazne znížilo uhlíkovú stopu. Na to sú však potrebné veľké investície a implementácia [transeurópskych dopravných sietí \(TEN-T\)](#).

Železnice počas pandémie COVID-19

Počas koronakrízy sa ukázalo, že železnice sú počas núdzových situácií schopné zabezpečiť prepravu životne dôležitých tovarov ako je jedlo, lieky alebo palivové hmoty.

Pandémia však tento sektor výrazne zasiahla, pretože kvôli pandemickým opatreniam počty cestujúcich značne [klesli](#). Bude však zohrávať dôležitú úlohu pri ekologickej obnove hospodárstva.

Prečo je rok 2021 Rokom železníc?

Rok 2021 je veľmi dôležitý pre železničnú politiku EÚ, pretože ide o prvý celý rok, kedy sa bude vykonávať [štvrtý železničný balík](#). Cieľom tohto legislatívneho balíka je vytvoriť plne integrovaný európsky železničný priestor, odstrániť zostávajúce inštitucionálne, právne a technické prekážky a podporiť hospodársky rast.

Ďalšie informácie

[Európsky rok železníc - webové stránky](#)

[Štúdia od parlamentného think-tanku](#)

[Lepšie a stabilnejšie práva cestujúcich v železničnej preprave](#)